



Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

§. XLVI. Leo X Papa Ordini Cartusienſi Turritanum in Calabria S. Stephani
monasterium jubet reſtitui, cultumque Sancti eccleſiaſticum permittit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

AUCTORE
C. B.

usque obitum in antro, per verba recitata designato, commoratum non esse seu habitasse, certum omnino atque indubitatum mihi facit vel solum Mesimerii, Squillacensis episcopi, diploma seu privilegium num. 558 et seq. datum. In hoc enim antistes ille sequentem loquitur in modum: Me rogare (comes Rogerius) dignatus est pro honoratissimis monachis et eremitis, domnis scilicet Brunone et Lanvino... locum a Deo servatum, qui Turris dicitur, incolentibus in veneranda admodum ecclesia gloriosissimæ Dominae nostræ, Dei Genetricis ac sancti Joannis Baptistæ præcursoris; quibus verbis cum tam Brunonem quam Lanvium in sanctissimæ Dei Genitricis ecclesia habitasse, non obscure hic innuat, toto Sanctum tempore, quo in eremo Calabrina versatus est, in præfato antro commoratum esse, Blomenvennæ aliorumve, absque antiquo vade id asserentium, auctoritate prudenter quis credat? Blomenvennæ quidem alii nonnulli scriptores recentiores suffragantur; verum nec hi ullum pro se laudant auctorem monumentumve antiquum. Nec est, cur pro iis in medium hic quisquam adducat, quæ memorato antro, ut Zanottius in Sancti Vita cap. 51 in fine testatum facit, inscripta leguntur, sequentia verba: In summa veneratione ac reverentia habendus est locus iste, fratres carissimi, in quo fidelis Christi servus ac sacræ Paginæ doctor Bruno multiplici pœnarum genere corpus suum afflixit; in quo post hujus miseræ vitæ cursum ad cælum evolavit; fuisse enim hæc vel statim a Sancti obitu, vel saltem haud dudum post antro apposita, pro certo quis asserat? Quod ad me pertinet, multum dubitandum reor, an Sancti canonizatione, uti eam vocant, antiquiora sint. Brunonem itaque subinde quidem, quo orationi divinarumque rerum meditationi ac contemplationi quietius vacaret, in antrum, a Blomenvenna memoratum, quod a S. Mariæ de eremo ecclesie seu monasterio, quod Sanctus incolebat, haud multum aberat, secessisse, haud difficile crediderim; habitavit tamen in eo, hæreo dubius, donec validiora, quæ omnem de hoc dubitationem animo eximere nata sint, argumenta producantur in medium.

§ XLVI. Leo X Papa Ordini Cartusiensi Turritanum in Calabria S. Stephani monasterium jubet restitui, cultumque Sancti ecclesiasticum permittit.

In Titulis funebribus non paucis infra recendis seu diversarum ecclesiarum monasteriorumve ad litteras encyclicas infra pariter recudendas, quibus S. Brunonis obitus nuntiatus eis a Sancti e Turritana eremo discipulis fuerat, responsoriis non tantum a doctrina virtuteque eximia Sanctus laudatur, verum etiam cum non tam illorum, qui responsorias illas dabant, quam hocemet illius precibus indigere declaratur; quod sane illum pro viro sancto cognitum jam tum universim fuisse, argumento est. Verum, etsi res ita habuerit, anni tamen jam amplius quadringenti, quod mirum videri potest, ab ejus obitu erant elapsi, cum necdum a quopiam, quantum apparet, tentatum

quidquam fuerat, quo Vir ille celeberrimus juxta ac sanctissimus, qui et clarissimum Ordinem instituerat, et virtutibus suis plane eximius Cartusiam primum ac deinde Calabriam potissimum illustrarat, seu Sanctorum seu Beatorum numero a summo Pontifice adscriberetur.

750 Addit Bailletus tom. III Vitarum col. 91, Sancti memoriam toto illo quadringentorum annorum spatio in Calabria apud homines adeo fuisse neglectam, ut nullus plane ab hisce religionis cultus tum illi fuerit delatus. Verum hac in re falsum fuisse scriptorem illum, ex iis, quæ sub contextu a se Sancti Vitæ finem in litteras mittit Blomenvenna, verosimile apparet. Etenim ibidem sic habet: Ad hæc loca (nempe ad antrum, in quo Sanctus habitavit, et ad ecclesiam S. Mariæ de eremo) populorum catervæ, senes cum junioribus, parvuli et mulieres, nobiles et ignobiles, principes et domini ob sanctissimi Brunonis venerationem et devotionem, ad ejus etiam beneficia obtinenda, quasi degat in humanis, eum attendentes, certatim conflunt, reverenter accedunt, orant, adorant. Præcipue vero antrum seu specum, de quo supra, in quo fere semper solus Domino famulabatur, tanta reverentia et affectu, incredibilique fide frequentatur, quod etiam quandoque plures cernuntur non nisi nudis pedibus a monasterio præfato (S. Stephani nempe) illud accedere. Alii flexis genibus ambulando antrum sacrum, terram et saxa ex devotione lingentes, lacrymisque infusi circumeunt. Porro de antro ipso seu rupe aliquid pro maximis habituri reliquis detrahunt, atque ita ad propria remeant cum gaudio.

751 Quanta vero devotione ad hunc sanctissimum Patrem Brunonem afficiantur Calabriae episcopi, abbates, prælati religiosi, principes etiam, comites, Barones vulgusque universum, nemo verbis explicare sufficit. Est præterea non longe a monasterio præfato spatium passuum ccc nemus amplissimum, quod Folo nominant, ab ipso Servo Dei deputatum ad instaurationem monasterii ejus dumtaxat. Si quis vero ausu temerario contra sancti Viri ordinationem venire attemptaverit (fama est omnium Calabriae populorum longa experientia firmata) divinam ultionem non evadit. Hæc ille; quæ cum, Sancto nondum diu per Leonem X in Sanctorum, seu potius ex dicendis Beatorum, album relato, in litteras miserit, nec tunc primum, cum id factum a Pontifice illo fuisset, eximium plane ac singularem, qualem verbis recitatis depingit, cultum in Calabria Sancto fuisse delatum, verosimile apparet, Bailletto asserenti, Brunonem, cum Beatis a Leone Papa adscriberetur, fuisse et ex omnium fere in Calabria memoria deletum, et nullo ibidem cultu affectum, indubitanter assentiri non ausim, maxime cum ex veneratione, qua erga Sanctum, etiam Beatis nondum adscriptum, Calabriae populos fuisse, recitata Blomenvennæ verba indicant, verosimile appareat, fuisse illi etiam cultum Sanctis proprium ab hisce delatum.

752 Verum, ut sit, fuisse eum equidem, etiam cum nondum Beatorum honores a Cartusianis publice sibi deferri obtinisset, pro Sancto ab hisce aliisque habitum honoratumve, ex apparitionis, qua Bruno sese una cum S. Vincentio Ferrerio spectandum Aloysio Bertrando ægrotanti exhibuit, relatione jam data, utpote in qua erga Brunonem, tamquam Sanctum, modo peculiari affectus is fuisse traditur, fas est colligere, uti etiam ex eo, quod Cartusiani tandem, qui eum, fatente ipsomet Bailletto, privatim saltem Sancto-

D
ejus tamen interea non adeo, ut Bailletus putavit.

E
in Calabria cultus neglectus fuisse videtur.

F
Cartusiani deputatos, qui Sancti canonizationem tentent, constituant.

A rum honoribus in Cartusiis a Calabrina diversis colebant, de illius seu canonizatione seu beatificatione procuranda etiam cogitarint. Camillus Tutinus sapissime jam laudatus in Historiæ Ordinis Cartusienis Prospectu ad annum 1304, pro quo tamen perperam scribitur 1305, ita prodit memoria: In generali (Cartusianorum) capitulo, hoc anno celebrato, Priores Carthusiani tractarunt de procuranda Canonizatione S. Brunonis, et de recuperanda Carthusia S. Stephani de nemore, quæ fere annos trecentum penes Cistercienses, et deinde (seculi nimirum, si in brevi monasterii S. Stephani de nemore Chronico apud Tutinum pag. 493 recte notetur, quinti decimi initio, aut etiam nonnihil citius) ad abbates commendatarios pervenerat. Hinc ad litem prosequendam Jacobus de Aragonia, Prior Carthusiæ Neapolitanae, Mathæus Prior Bononiæ, Ludovicus Prior Mantuanæ Carthusiæ, et Hugo Prior Carthusiæ Romanæ deputantur. Erat ea tempestate abbas commendatarius Ludovicus Cardinalis de Aragonia, Ferdinandi I regis Neapoleos. Jacobus igitur, quem supra memoravimus, cum esset Cardinalis affinis, Romæ cum eodem ceterique Priores de restitutione agunt, et plurimis hinc inde articulis discussis, et conditionibus apposis, Cardinalis se exuere passus est. Verum cum ejus redditus jure amphiteotico ab Evangelista Tornafrancia Catacensi possiderentur, quo etiam suo juri cedere promiserat, Jacobus cetera impleturus Neapolim venit, sed Evangelista, quem oblata conditionis pœnituerat, fuga dilabitur; verum regiis adhibitis diligentibus interceptus, ac promisso stare coactus est.

* an qui?
monasterique
S. Stephani
pro quo recuperando

753 Ita ille, non tantum Cartusianos sancti Patris sui canonizationi procurandæ, verum etiam Calabrino S. Stephani monasterio de nemore recuperando animum adjectisse operamque porro dedisse, tradens. Neque vero religiosorum illorum virorum frustra hic conatus fuit; primo enim S. Stephani domum seu monasterium Ordini suo restitui, ac deinde in album, si non Sanctorum, Beatorum saltem, primum suum Institutorem Pontificia auctoritate referri obtinuerunt, ut patet ex iis, quæ de duobus hæc capitibus pro instituti mei ratione dicenda hic sunt. A Calabrini monasterii recuperatione, quod hæc Sancti canonizationem seu potius beatificationem præcesserit, duco initium. Ac primo quidem an Cartusiani de monasterio illo recuperando jam inde ab anno 1304 cogitarint, ipsemet Camillus Tutinus, qui id jam tum ab iis factum, verbis mox datis scribit, dubitare me facit. Etenim in Chronico, quod concinnato a se Ordinis Cartusienis Prospectui attexit, ita memorat: Anno M^o Cartusiani monachi in capitulo generali Jacobo de Aragonia Carthusiæ Neapolitanae, Mattheo Bononiensis, Ludovico Mantuae, Hugoni Romanæ Prioribus demandarunt, ut monasterium S. Stephani Religioni restituendum curarent. Hi post varios cum memoratis Cardinali et Tornafrancia tractatus, post decennium protractos, mutuis hinc inde petitionibus conclusis, eo controversiam adduxerunt, ut monasterium in summi Pontificis Leonis X manibus Cardinalis resignaret, quo adimpleto, Pontifex Cartusianis cum omnibus ejus bonis iterum concessit et tradidit, et abbatialem titulum suppressit per bullam dat. Romæ M^oXXII. Quare, cum Tutinus, Ordinis Cartusienis Prioribus hic nominatis a capitulo generali, ut monasterii S. Stephani recuperationem tentarent, anno demum 1303, quod jam

inde ab anno 1304 factum fuisse, verbis supra recitatis in Prospectu docuerat, in mandatis datum fuisse, hic scribat, hocne, an illo anno Carthusiæ S. Stephani recuperationem tentare decreverint Carthusiani, dubium sane ipsemet efficit.

754 Attamen, cum monasterium illud, postquam anni jam decem ab incepto de restituendo eo Cartusianis tractatu essent elapsi, in manus Pontificis, qui id deinde Cartusianis reddidit, resignatum fuisse, verbis proxime datis etiam tradat, fuisse vere jam inde ab anno 1304 a Cartusianis de dicto monasterio recuperando tractatum, verosimilius apparet, quod bulla, qua id eis Pontifex Leo X reddi jussit, anno 1315, uti ipsemet etiam Tutinus verbis recitatis fatetur, data notetur, facileque quidem ab anno 1304, non tamen ab anno 1303 ad annum usque 1315 annos decem excurrisse, queat intelligi. Instrumentum illud, quod et ei locum hic concedi, postulatum a me fuerit, et nonnulla, quæ jam dicta sunt, confirmet, huc transcribo. Hæc verbis concipitur: Leo episcopus servus servorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Pro commisso nobis desuper Apostolatus Officio quo universalis Ecclesiæ regimini præsidemus, de ecclesiarum, et monasteriorum, aliorumque regularium locorum omnium statu prospere et salubriter dirigendo continua reddimur attentione solliciti: unde aliqua ex eisdem monasteriis et locis, ut in eis gratior Deo vigeat observantia, crescat divinus cultus, et fidelium augeatur devotio, novis nunquam committimus gubernanda rectoribus, per quorum solertia studium et providam diligentiam monasteria et loca ipsa, etiam alias votivis in spiritualibus et temporalibus proficiant incrementis.

755 Sane monasterio S. Stephani de Bosco Cisterciensis Ordinis Squillacensis Diocesis, quod dilectus filius noster Aloysius sanctæ Mariæ in Cosmedin diaconus Cardinalis ex concessione et dispensatione Apostolica in commendam nuper obtinebat (commenda hujusmodi ex eo, quid idem Aloysius Cardinalis illi hodie in manibus nostris sponte et libere cessit, nosque cessionem ipsam duximus admittendam, cessante) adhuc eo, quo, dum eidem Aloysio Cardinali commendatum fuit, vacabat, modo vacante; nos vero, ultimum dicti monasterii vacationis modum, etiamsi ex illo quævis generalis reservatio et in corpore juris clausa resultet, presentibus pro expressis habentes ad provisionem super ipsius monasterii regimine celerem et felicem, ne monasterium ipsum longæ vacationis exponatur incommodis, paternis et sollicitis studiis intendentes, post deliberationem, quam desuper cum fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad dilectos filios fratres Cartusienis Ordinis, in quibus regularis disciplinæ observantia, vitæ sanctimonia, et exemplares mores in dies tamquam novi palmites in agro Domini pullulare noscuntur, direximus oculos mentis nostræ. Sperantes, quod si in monasterio prædicto, in cuius Ecclesia corpus S. Brunonis dicti Ordinis Cartusienis Institutoris dicitur esse reconditum, et quod, ut ab aliquibus asseritur, olim ejusdem Cartusienis Ordinis domus fuit, dignitas abbatialis et Cisterciensis Ordo perpetuo supprimerentur et extinguerentur, et Ordo Cartusienis hujusmodi institueretur et plantaretur: et de cætero monasterium ipsum domus sub eadem invocatione S. Stephani

AUCTORE
C. B.

jam inde ab
anno 1304
sategerant, a
Pontifice per
litteras,

F

quæ in testi-
monium

AUCTORE
C. B.

S. Stephani nuncuparetur, et dicti Cartusiensis Ordinis fratribus per eos juxta ipsorum ritus et mores, ac regularia instituta, prout aliae ejusdem Cartusiensis Ordinis domus reguntur et gubernantur, regendum et gubernandum perpetuo concederetur, ex hoc grata Deo et accepta in dicto monasterio introduceretur bene beateque vivendi norma, augetur divinus cultus, aliasque ejusdem monasterii statui in spiritualibus et temporalibus cum circumvicinorum fidelium spirituali consolatione feliciter consuleretur.

hic proferuntur,

736 Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, tenore praesentium in eodem monasterio quovis modo, et ex cujuscumque persona vacet, etiamsi ejus provisio ex quavis causa ad Sedem Apostolicam specialiter vel generaliter pertineat, dignitatem abbatialem et Cisterciensem Ordinem hujusmodi perpetuo supprimimus et extinguimus, et dictum Cartusiensem Ordinem, ita quod de caetero non monasterium, sed domus ejusdem S. Stephani sit et denominetur, instituimus; illudque cum omnibus et singulis ejus mobilibus, et immobilibus bonis, juribus et pertinentiis suis, dictis fratribus per unum Priorem et fratres in decenti numero juxta eorum ritus et mores ac instituta regularia praedicta, et prout aliae dicti Cartusiensis Ordinis domus reguntur et gubernantur, regendum et gubernandum perpetuo concedimus. Itaque liceat dilectis filiis modernis dicti Cartusiensis Ordinis visitatoribus in Provincia remotioris Lombardiae juxta morem ejusdem Cartusiensis Ordinis, infra cujus Provinciae limites dicta domus S. Stephani consistit, Cartusiensis Ordinis et illius fratrum hujusmodi nomine corporalem domus S. Stephani bonorum ac jurium et pertinentiarum praedictarum possessionem per se vel per alium seu alios propria auctoritate libere apprehendere, et, sicut praemittitur, regendam et gubernandam perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus et proventus in fratrum et domus eorum usum utilitatemque convertere, diocesani loci et cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita.

restituzione
obtentia,

737 Ac Priori et fratribus in ipsa domo S. Stephani pro tempore degentibus, quod ipsi et dicta domus omnibus et singulis privilegiis, gratiis, immunitatibus, indulgentiis, exemptionibus, praeminentiis, favoribus, et indultis spiritualibus et temporalibus, quibus aliae dicti Cartusiensis Ordinis domus aut Priores et fratres in illis pro tempore degentes generaliter utuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, et gaudere libere et licite possint, de simili consilio auctoritate praefata indulgemus, non obstantibus constitutionibus et ordinationibus Apostolicis, ac dictorum ordinum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus. caeterisque contrariis quibuscumque. Nos enim ex nunc irritum decernimus et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae suppressionis, extinctionis, concessionis et decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, et beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud S. Petrum anno

Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo tertio decimo, decimo septimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri anno primo. *Cartusianis itaque, uti ex hac jam transcripta Bulla manifestum est, Calabrinum S. Stephani de Bosco monasterium, sibi a Ludovico seu Aloysio de Aragonia, S. Mariae in Cosmedin diacono Cardinali, de quo in Pontificum et Cardinalium Vitis tom. III, col. 187 Oldoinus, resignatum, anno 1315, 16 Decembris die Leo X restituit; hujus autem haud dudum post possessionem illi adiere.*

738 Jacobus de Aragonia, inquit in suo Ordinis Cartusiensis Prospectu ad annum 1314 *Camillus Tutinus, Prior Neapol. cum Priore Clarimontis, aliisque monachis et fratribus conversis Cartusianis die xxvii Februarii monasterii S. Stephani de nemore possessionem cepit. Dicti itaque monasterii possessionem anni 1314 vigesima septima Februarii die ac proin tribus nondum, postquam id eis restitutum fuisset, elapsis mensibus, possessionem adiere Cartusiani; qui autem factum id sit, Zanotti in sua de S. Brunone Historia cap. 55 sequentem fere in modum exponit: Jacobus de Aragonia, Cartusiae Neapolitanae Prior Provinciaeque visitator, ac Petrus Acerri, Claromontanae in Basilicata regi Neapolitani provincia Cartusiae Prior convistorque, qui designati ad id fuerant, Priores Bononiensem, Mantuanum et Romanum adjunctos sibi habentes litterisque Pontificis ac regis muniti, auxilio, quod eis Adamus Toraldus, Badulati baro, praestitit, sese ad S. Stephani monasterium contulerunt; quo cum pervenissent, a Cisterciensibus, qui voluntatis Pontificis, per acceptas ab hoc litteras, jam ante facti fuerant certiores, supplicantium in morem inter festum eris campani sonitum obviam venientibus recepti ecclesiam mox sunt ingressi, cumque litteras Pontificis ac regis praegressissent, modo a jure praescripto, monasterii possessionem, solemnibus post rem factam Deo actis gratis, adierunt. Ita fere quantum ad substantiam ille e Calabriae monumentis Mss., quae, quod recentiori memoria gesta memoret, fidem hic mereri puto. Leo porro, qui erga Cartusianos benevolam sese praefati monasterii restitutione monstrarat, alio haud dudum post majori adhuc favore eos affecti. Etenim eodem anno 1314 miraculis, quae a S. Brunone patrata ferebantur, via judiciaria non discussis, Cartusianis, ut festum ejus annum Officio ecclesiastico celebrare, ejusque in precibus horariis commemorationem quotidie agere possent, vice vocis oraculo concessit. Id litterae, quas ea de re Antonius Cardinalis Papiensis, Cartusianorum protector, ipso anno 1314 ad hos dedit, manifestum faciunt. Eas adeo, quod et ad Sancti nostri gloriam multum faciant, e Benedicti XIV Papae de Beatorum Canonizatione et seriorum Dei Beatificatione lib. 1, cap. 41 huc transcribo.*

tandem etiam,
ut sancto
Patri suo,

quemadmo-
dum Cardina-
lis Papiensis,
Cartusiano-
rum protecto-
ris, littera,

739 *His verbis concipiuntur: Antonius miseratione divina tituli sanctae Praxedis sanctae Romanae Ecclesiae presbyter Cardinalis Papiensis necnon totius Ordinis Cartusianensis protector universis, et singulis praesentes nostras inspectaris, et lecturis salutem in Domino sempiternam. Cum ex nostro protectionis officio benevolentiaeque, ac pietate, qua universo Cartusiansi Ordini praedicto afficimur, hodie ad pedes Sanctissimi Domini nostri Leonis divina providentia Papae X presentavimus venerabiles Religiosos viros DD. Mattheum Bononiae, Ludovicum Mantuae, Jacobum Neapolis, et Hugonem S. Crucis in Urbe ejusdem Cartusiansis Ordinis Domorum*

A Domorum Priores; et tam nos, quam religiosi prædicti plura de laudibus, præconiis, ac vitæ sanctitate beati Brunonis confessoris, ejusdem Ordinis Carthusiensis primi Fundatoris, ac Institutoris, Sanctitati suæ retulissimus, et exposuissimus; qui Vir beatus, declinante Christiana militia, et propter iniquitatis abundantiam charitate plurimum frigescente, tamquam dux strenuus ad resistendum hostibus novum in Ecclesia instruxit et instauravit exercitum, et in vineam, quam Dominus sua dextera plantaverat, jam vitiorum vepribus, et spinis obsitam veluti solertissimus Pater familias, tot fideles conduxit operarios, ut uberiores, in dies ex ea fructus sanctæ Ecclesiæ proveniant, et odorem suavitatis proferat et sanctitatis.

in medium
hic adducte,

760 Ipsius namque beati Confessoris multiplex doctrinæ, vitæ castigatissimæ, innocentia, ac munditiæ exemplum plurimos generans sanctæ adoptionis filios, generatque, et nutrit in dies incessanter; cujus meritis Ordo præfatus exornatur, et comprobatur miraculis, et assidue, quasi de virtute in virtutem, crescit, rigans montes de superioribus suis, et de fructu operum suorum satiatur terra. Idcirco nos una cum præfatis Prioribus ab eodem Domino, Domino nostro Venerabilium virorum Francisci de Puteo moderni Generalis, aliorumque Priorum, et universorum monachorum, monialium, conversorum, et personarum dicti Ordinis nomine humiliter supplicavimus, ut pro Omnipotentis Dei gloria, qui in suorum exultat veneratione Sanctorum, ac beati prædicti Confessoris honore, illisque evidentissimis sanctitatis operibus, signisque virtutum, quibus in carne positus claruit, et ad cælos evocatus perpetuo splendet, proque tam præclari Ordinis decore de Apostolica munificentia, et benignitate sub sexta Octobris die, qua die, posita carnis sarcina, idem beatus Bruno confessor ad perpetuum evolavit gloriam, festum quotannis in ejus memoriam, ac solemne Officium dignis in Domino laudibus, et honoribus celebrandi, et commemorationem ejusdem cæteris diebus faciendi licentiam concedere dignaretur; quamvis idem beatus Bruno Confessor non reperiat aliter canonizatus per summos Pontifices prædecessores suos, ut moris est.

C
fidem faciunt,

761 Qui præfatus sanctissimus Dominus noster Papa asserens, se jamdudum de laudibus, ac sanctitate ejusdem beati Confessoris plurima intellexisse, arbitratus, dignum esse, ac consonum rationi, ut, quem Deus in hoc sæculo tantis donis, et gratiis insignivit, assumptum in cælis magis, ac magis venerandum, et cui viventi dederat cor Omnipotens ad præcepta, et legem vitæ, et disciplinæ, eidem nunc apud thronum Divinæ gloriæ existenti impendatur in terris debitæ devotionis obsequium; hujusmodi nostris, et præfatorum Priorum supplicationibus libenter annuens, dictis Domino Francisco moderno, ac pro tempore Generali existenti, et aliis Prioribus, monachis, monialibus, conversis ac personis dicti Ordinis, in ipsius Ordinis dumtaxat domibus, et eorum ecclesiis, seu capellis, festum prædictum solemniter colendi, et devotione debita celebrandi, præfatique Brunonis corpus, et memoriam dignis in Domino laudibus prosequendi, et venerandi, Officiumque conveniens in honore ipsius beati Confessoris agendi, et decantandi, necnon commemorationem singulis diebus faciendi, ex tunc, et de

cætero in perpetuum cum Dei benedictione licentiam vivæ vocis oraculo nobis facto benigne, ac favorabiliter concessit pariter, ac indulgit; non obstante, quod idem beatus Bruno confessor non inveniat aliter canonizatus, ut supra: præsentibus quoque ibidem reverendissimo in Christo patre D. D. Laurentio Putio Tituli Sanctorum quatuor Coronatorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ presbytero Cardinale et reverendo patre Domino Francisco Amellino camera Apostolicæ clerico.

ACTORS
C. B.

762 Quare, ne apud quemquam de hujusmodi concessione possit aliquod dubium suboriri, præsentibus manu propria subscriptas, et nostri soliti sigilli appensione munitas conficijussumus, et per nostrum quoque secretarium subscribi fecimus in fidem, robur, et testimonium præmissorum, et veritatis. Datum Romæ in Apostolico Palatio die xix mensis Julii anno MDCXIV, Pontificatus vero Domini nostri anno secundo. Antonius Cardinalis sanctæ Praxedis protector manu propria. Antonius Testa Verulanus. Tales sunt litteræ, quibus Antonius, S. R. E. tituli sanctæ Praxedis presbyter Cardinalis Papiensis, Ordinisque Cartusienensis protector, publice testatus est, quibuscumque ad hunc Ordinem spectantibus sive viris sive mulieribus facultatem deferendi S. Brunonis cultum, isdem litteris expressum, Leonem decimum, summum Pontificem, vivæ vocis oraculo indulxisse. Zanottius in adornata a se S. Brunonis historia seu Vita cap. 53 ita fere quantum ad substantiam scribit: Leo decimus Papa anno 1514, die decima nona Julii, Brevis, ab Antonio Cardinali Papiensi, Ordinis Cartusienensis protectore, sibi oblato, subscripsit, quo, ut monachi, moniales, atque alia quæcumque personæ S. Brunonis Institutum profitentes, in monasteriis suis S. Brunonis festum solemniter ritu Officioque proprio sexta Octobris die quotannis celebrare, ejusdemque sancti Patris sui commemorationem in quotidiano Officio ecclesiastico facere possint, concessit. Brevis hujusmodi autographum in Majori Cartusia modo asseratur, in eoque Pontificæ approbationis testes fuisse leguntur Cardinalis Laurentius Puccius et Franciscus Armellinus, reverendæ cameræ Apostolicæ clericus.

cultum de-
ferre possint,

E

765 Ita fere, ut jam monui, quantum ad substantiam ille. Verum recitatus Antonii Cardinalis Papiensis litteras fuisse abs hoc scriptore pro Brevis, quod Leo decimus Papa concesserit, perperam acceptas, dubitandum non est, cum datum hoc fuisse scribat eodem anno et die, quo illæ datæ notantur, easdemque, quarum tamen nomina paulo aliter scribit, personas etiam, nempe S. R. E. Cardinalem Laurentium Putium, et Franciscum Amellinum, Cameræ Apostolicæ clericum, qui Pontifici, cum vivæ vocis oraculo præfatam facultatem Cartusianis concessit, in ipsis recitatis Antonii Cardinalis Papiensis litteris adfuisse memorantur, Brevis pariter, quod Leoni decimo Antonii Cardinalis, Ordinis Cartusienensis protector, obtulerit, approbationi seu subscriptioni, per Pontificem hunc factæ, præsentibus adstitisse affirmet. Adhæc Leonem, non Brevis, quod concesserit, sed vivæ dumtaxat vocis oraculo, Cartusianis, ut sanctum Ordinis sui Institutorem honorare modo jam dicto possent, anno 1514, 19 Julii die indulxisse, Antonii Cardinalis recitata litteræ, eo ipso anno 1514 ac die 19 Julii, quo breve hujusmodi ex Zanotti opinione datum fuisset, signatæ, fidem faciunt; ut sane, quin is scriptor

vivæ vocis
oraculo conse-
quantur.

F

AUCTORE
C. B.

scriptor hallucinatus hic sit, dubitari nullatenus debeat. Nec ii, qui S. Brunonem a Leone decimo canonizatione, æquipollenti saltem, Sanctis fuisse adscriptum, contendunt, ab errore immunes videntur, quemadmodum § sequens aperiet.

§ XLVII. An Leo X Papa Brunonem etiam canonizavit, et quænam, ad gloriam Sancti posthumam facientia, concessam ab hoc Pontifice cultum ei deferendi facultatem proxime sint secuta.

Leonem X Papam non tantum, ut ecclesiasticus Brunoni cultus deferretur, concessisse, verum etiam Sanctis eum adscripsisse seu canonizasse, nonnulli existimant; ac imprimis quidem ex his existisse videtur eruditissimus Annalium Ecclesiasticorum parens Baronius, utpote in suis ad Martyrologium Romanum Annotationibus hodie de Brunone ita observans: Vita functus est anno Domini MCCI, relatusque est inter Sanctos a Leone decimo, Romano Pontifice. Verum aliter longe sensit Benedictus XIV Papa; etenim in suo De servorum Dei Beatificatione et Beatorum Canonizatione Opere lib. 1, cap. 44, § 5, nullo pacto dici posse sanctum Brunonem a Leone X canonizatum fuisse, contendit, et sane non immerito, uti probant, tum quæ ipsemet ibidem adducit, tum quæ nos modo adducturi hic sumus. Cum canonizatio, uti infra docebo, cultus præceptum importet, non fuisse sane Brunonem vivæ vocis oraculo, quo, ut ei cultus ecclesiasticus deferri posset, anno 1514 dumtaxat impertisse Leonem X Papam, et recitatis Cardinalis Papiensis litteris intelligitur, in Sanctorum numerum ab hoc Pontifice relatum seu canonizatum, manifestum est. Quare ut, sanctum Cartusianorum Institutorem canonizatum a Leone fuisse, verum esse queat, oportet, ut altera hic illud post declarationem, vel vivæ itidem vocis oraculo vel litteris expressa, fecerit. Verum declarationis, vivæ vocis oraculo factæ atque a declaratione, in Cardinalis

C bulla tamen post data fecisse hoc illum, volunt nonnulli.

765 Quod autem ad litteris seu bulla expressam, qua id fecerit, declarationem spectat, Tutinus quidem in Historiæ Ordinis Cartusiensis Prospectu pag. 155, postquam, Leonem X, ut publicus S. Brunoni cultus deferri posset, anno 1514 vivæ vocis oraculo concessisse, narravit, ad annum 1515 subjungit: Leo X bullam canonizationis sancti Brunonis Generali Ordinis Cartusiensis transmisit, et in ea plura in Ordine servanda injungit. Tutino porro, bullam a Leone, qua Sanctus canonizatus fuerit, datam fuisse, hic tradenti, alii etiam nonnulli assentiuntur. Nescio tamen, an hæc accenseri debeat Surius. Etsi enim adscriptæ a se Sancti nostri Vitæ calcem metricè hunc in modum ejus canonizationem describat:

Papa Leo, gestis et majestate verendus, Cardineis Patribus celebri circumdatus actu, Certior est factus, quam sancte vixerit olim Bruno; quod obsequium, dum vixit, præstitit Urbi,

Quodque per hunc cultu divino Ecclesia crevit;

Hujus et audierat certo miracula quædam. Propterea votis Patrum concordibus illum Rettulit in Divos; festum concessit eidem Octobris sexta celebrari luce quotannis; (Illo nempe die moriens ascendit olympum); Erigere huic statuas, ac ædificare sacella Permittens; super his confecta diplomata confert.

Ordinis hæc nostri mater Carthusia servat Inter Romani multa instrumenta senatus; huic tamen descriptioni præfigit hunc titulum: Canonizatio, ut vocant, S. Brunonis carmine conscripta; quibus e vocibus, fueritne vere a Leone Papa Bruno canonizatus, dubitasse potest videri. Adhæc per diploma, cujus hic meminit, cum Zanottio (adi num. 762) Breve dumtaxat, quo Sancti cultum Leo permisit, fortassis intelligit. Ut sit, bullam equidem, qua S. Brunonem Leo X canonizavit, datam non fuisse, pro indubitato debet haberi.

766 Id sic ostendo: quod si bulla hujusmodi, quæ, facta licet tum Romæ, tum alibi diligentissima indagine, inveniri haud potuit, anno 1515 a Leone data fuisset, ea utique aut generali Reverendorum Patrum Cartusianorum capitulo, die septima Maji et sequentibus dicto anno 1515 in Cartusia Majori celebrato, si Majum sit prægressa, aut certe, si mense hoc fuerit posterior, generali eorumdem Reverendorum Patrum capitulo anno 1516 die 21 Aprilis et sequentibus in Majori itidem Cartusia celebrato, nota fuisset: neutri autem e capitulis hæc generalibus nota illa fuisse ullo modo videtur. Patres enim, ut quotannis, prout a Leone Pontifice fuerat concessum, S. Brunonis festum sexta Octobris die solemniter celebraretur, Officium conveniens de eo agatur, quotidianaque in Officio ecclesiastico commemoratio instituitur, in priori e duobus illis capitulis generalibus ordinaverunt, hancque ordinationem nova condita in posteriori capitulo ordinatione confirmaverunt, injungentes præterea, ut S. Bruno et in Litanis Conventualibus invocetur, et Martyrologio inscribatur; Bullam autem, qua Brunonem canonizavit, cultumque illum ei deferri Pontifex jussisset, non commemorant, facere id utique, si bullæ hujusmodi cognitionem habuissent, non omissuri. Ut, quam verum id sit, studiosus lector perspicat, nihilque, quod ad gloriam Sancti posthumam spectet, præteream, ambas ordinationes illas, e Majori Cartusia a Cartusiano Parisiensi supra sæpissime jam laudato mihi procuratas hæc transcribo. Prior seu illa, quæ in capitulo generali anni 1515 condita fuit, sic habet: Cum sanctissimus Dominus noster Dominus Leo divina Providentia Papa decimus et modernus, nobis et Ordini nostro sua gratia dederit et concesserit licentiam et auctoritatem, ut in singulis domibus dieti nostri Ordinis, et earum ecclesiis seu capellis possimus festum beati Brunonis Patris nostri solemniter colere, et debita devotione celebrare, ejusque corpus et memoriam dignis in Domino laudibus prosequi et venerari et Officium conveniens in honorem ipsius agere et decantare, necnon commemorationem singulis diebus de eo facere, et alias, prout in desuper confectis litteris (nimirum Cardinalis Papiensis, quas § præced. dedi) plenius continetur.

767 Propterea ne tantam gratiam neglexisse videamur, ad Dei et ejusdem Patris nostri laudem

E Ast id, cum bullæ hujusmodi nec in ordinatione anni 1515,

F